

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/371/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

166/2018. (VII. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2017. szeptember 1-én előterjesztett **panaszát** a 2018. július 12-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag és dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a[.] Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2017. augusztus 20-án magánlakásban történt rendőri intézkedés (előállítás és annak módja), valamint kényszerítő eszköz alkalmazása miatt 2017. szeptember 1-én postai úton panaszt terjesztett elő.

I.

A panaszos a fenti napon 10 óra 30 perc körül saját gépjárműjével érkezett otthonához. Miután leparkolt, látta, hogy mögötte áll egy rendőrautó. A panaszos elmondása szerint, amikor kinyitotta a kaput, látta, hogy egy rendőr szalad felé. A panaszos elmondása szerint a rendőr „szó nélkül rohant” utána, nem szólította föl őt, hogy álljon meg, mert igazoltatni kívánja. A panaszos a bejárat ajtóhoz szaladt, azonban azt már nem tudta becsukni, a rendőr rálökte a bejárat ajtót.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszost – a beadvány szerint – a házába berontó rendőrök rángatni kezdték, karjánál fogva megpróbálták kihúzni a házából. A panaszos tiltakozott, nem kívánt együttműködni az intézkedő rendőrökkel. A dulakodás közben egy asztal felborult, és a rajta levő dolgok a földre zuhantak. Végül a panaszost a rendőrök leteperték, hátracsavarták a karját. A helyszínen intézkedő rendőrök további rendőri segítséget hívtak. A panaszos elmondása szerint ekkor felszólították, hogy működjön együtt, különben megbilincselik és lefűjják.

A panaszos sérelmezi, hogy őt nem vonták közúti ellenőrzés alá, nem igazoltatták, „csak szó nélkül rohantak be” utána a házba, „berúgva a kaput és a bejárati ajtót”. A panaszos kifogásolja azt is, hogy később annak ellenére vettek tőle vért, hogy szólt, vérzékeny.

A vérvételt követően a rendőrök a panaszost elengedték.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének tájékoztató levele az alábbiakat tartalmazza:

A panaszossal szemben a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 44. §-ának (1) bekezdés c) pontja (közlekedésrendészeti intézkedés keretében vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyásának vizsgálata) alapján kezdeményeztek intézkedést.

URH szolgálat ellátása során, a fenti napon 10 óra 49 perckor a járőrök észlelték, hogy a panaszos közlekedik velük szemben, aki a Rendőrkapitányság előtt ismert volt korábbi ittas vezetése miatt. A panaszossal szemben a B. város, B. utcai útszakaszon intézkedést kezdeményeztek, megkülönböztető fényjelzés használatával. A panaszos gépjárművével megállt, azonban miután kiszállt, rögtön a háza felé sietett.

A panaszost igazoltatták [az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján], ruházatát átvizsgálták, vérminta-vétel érdekében előállították. Mivel a panaszos nem működött együtt az intézkedő rendőrökkel és beszaladt a házába, az intézkedést – az Rtv. 39. §-ának (1) bekezdés j) pontjának megfelelően – a panaszos magánlakásában foganatosították.

Az intézkedés kezdetén a r. őrmester közölte a panaszossal, hogy intézkedni kíván vele szemben, valamint kérte gépjárműve okmányait. Az intézkedés végén tájékoztatták a panaszost panasztételi lehetőségeiről, valamint azonosították magukat (megadták nevüket és jelvénytűszámukat).

A panaszos az intézkedés során ideges, dühös volt a rendőri intézkedés miatt, megpróbálta kivonni magát az alól, ezért vele szemben testi kényszert alkalmaztak, részben sikertelenül, így tudott a panaszos beszaladni otthonába. A panaszos azután lett együttműködő, hogy további rendőrök érkeztek a helyszínre.

A panaszossal szemben – az Rtv. 47. §-a alapján – testi kényszert alkalmaztak a járőrök, bilincselésre viszont nem került sor. A testi kényszer alkalmazását előzetes figyelmeztetés nem előzte meg, mivel erre az események gyorsasága miatt nem volt lehetőség.

Az előállításra az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés c) pontja alapján, vérminta-vétel céljából került sor a fenti napon 10 óra 50 perctől 12 óra 25 percig. A panaszost a r. őrnagy szóban tájékoztatta az előállítás okáról. A panaszost az Orvosi Ügyeletre állították elő, ahonnan 12 óra 25 perckor szabadon távozhatott. Az előállításról szóló igazolás a panaszos szabadon bocsájtását követően készült el, így azt az intézkedéskor nem adták át.

A panaszos az intézkedés során fájlalta jobb térdét és bal vállát, amelyet az előállítás során orvos megvizsgált, külsérelmi nyomot azonban nem talált. A panaszos továbbá vérzékenységre hivatkozott, amely kapcsán az orvos konzultált egy másik orvossal, és úgy döntöttek, hogy a vérvételnek nincs akadálya. Amikor az orvos megkérdezte a panaszost, hogy mi alapján gondolja, hogy vérzékenységben szenved, a panaszos úgy válaszolt, hogy „az élet állapotolta meg”.

A panaszossal szemben a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 236. §-ának (1) bekezdése szerint minősülő közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású jármű vezetésével ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás indult.

A panaszos a rendőri intézkedéssel szembeni sérelmét Facebook-on is megosztotta, így vele szemben a Btk. 222. §-ának (1) bekezdése szerint minősülő zaklatás vétségének megalapozott gyanúja miatt is eljárás indult.

2) Az előállítás végrehajtásáról, valamint kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés az Állásfoglalás II. rész 1) pontjához képest az alábbi többletinformációkat tartalmazza:

A járőrök egy benzinkút előtt elhaladva észlelték a panaszos járművét, amint velük szemben halad a V. felé. A járőrök a panaszos után fordultak, mert ismert volt korábbi ittas vezetése miatt. Miközben haladtak a járőrök a panaszos gépjárműve után, észlelték, hogy az gyorsul. Végül a B. utcába fordulva megkülönböztető jelzés használatával próbálták megállítani a panaszost (a megállítást megelőzően többször használtak fénykürtöt a jármű irányába, hogy nyomatékosítsák a rendőri ellenőrzést).

A c. r. törzsszázlós figyelmeztette a r. őrmestert, hogy miután megálltak, azonnal kezdje meg az intézkedést a panaszossal szemben, mert van esély rá, hogy ő megpróbál majd befutni a házába. A panaszossal szemben végül 10 óra 50 perckor sikerült megkezdeni az intézkedést a panaszos házában, ekkor kérték tőle a személyi okmányokat, vezetői engedélyt és a gépjárműje forgalmi engedélyét. A járőr észlelte, hogy a panaszosnak „alkoholszaga” van. A járőr többször megkérdezte a panaszost, hogy fogyasztott-e alkoholt, amire végül azt válaszolta a panaszos, hogy egy sört ivott.

A járőr közölte a panaszossal, hogy meg kell fűjnia az alkoholszondát. Miközben a járőr kivette a járőrautóból a szondát, a panaszos megpróbált beszaladni a házába. Az egyik járőr legalább két alkalommal hangosan és érthetően felszólította a panaszost, hogy álljon meg, majd vissza is próbálta fogni, de végül a panaszos bejutott a házába. A házban a panaszos és a járőrök kergetőzni és dulakodni kezdtek, a panaszos végig ordítva követelte, hogy hagyják őt békén. A házban tartózkodott még a panaszos felesége, akitől a járőrök kérték, hogy segítsen lenyugtatni a panaszost.

A panaszost többször a „Törvény nevében!” felszólítással próbálták a járőrök együttműködésre készíteni, de végül további rendőri segítséget kellett kérni. Miután megérkezett a rendőri segítség, a panaszos felhagyott az ellenállással és hajlandó volt

megfújni az alkoholszondát. A szonda 0,75 mg/l értéket jelzett. Mivel a panaszos azt állította, hogy a rendőri intézkedés során fogyasztott alkoholt, a r. őrnagy osztályvezető azt az utasítást adta, hogy vérminta-vétel céljából elő kell állítani a panaszost.

Mivel a panaszos véralkohol-szintje túl magas volt, felszólították a panaszost, hogy adja át a vezetői engedélyét. A panaszos közölte, hogy nincs nála a vezetői engedély.

Az intézkedés végén a járőrök tájékoztatták a panaszost a panasztételi lehetőségeiről, valamint azonosították magukat.

A panaszost a járőrök az egész intézkedés alatt kontroll alatt tartották, így ő ezalatt alkoholt nem fogyaszthatott, bontott alkoholt a panaszos házában sem láttak. A panaszos a házában kizárólag két pohár vizet fogyasztott (az egyiket a felesége kínálta, miután r. őrmester megszagolta, a másikat maga a panaszos engedte a csapból).

A panaszossal szemben a testi kényszeren kívül más kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

A panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés alapján igazoltatták, az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdés c) pontja alapján vérminta-vétel céljából előállították, az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése alapján ruházatát átvizsgálták.

Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatás megtörtént, az előállítás idejéről szóló igazolást azonban nem adták át, mivel a panaszost az Orvosi Ügyeletről azonnal szabadon bocsájtották.

3) Az előállítás végrehajtásáról, valamint kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az igazoltatás, az előállítás, valamint a panaszos ruházatának átvizsgálása jogszerű és szakszerű volt, a kényszerítő intézkedés alkalmazása jogszerű volt, ugyanakkor nem volt szakszerű és nem volt arányos.

Áthúzás és a megfelelő rész aláhúzása nélkül szerepel:

„A jogszerűtlenség/szakszerűtlenség megállapítása miatt a [rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet, a továbbiakban:] Szolgálati Szabályzat 38. § (5) alapján fegyelmi/büntető eljárás megindítását kezdeményeztem, melyről a készült jelentés 1 példányát csatolom, az ügyész értesítése megtörtént. A tanúk/az intézkedés alá vont személy jegyzőkönyvi vagy feljegyzésben történő meghallgatását nem tartottam szükségesnek/szükségesnek tartottam, melyeket csatolok.”

4) A parancsnoki vélemény és kivizsgálás alapján a Rendőrkapitányság Körzeti Megbízotti Alosztály vezetőjének jelentése az Állásfoglalás II. rész 1)-3) pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi többletinformációkat tartalmazza:

A rendőri intézkedés során a panaszossal szemben testi kényszert alkalmaztak az ellenszegülés megtörése érdekében az Rtv. 47. §-ában foglaltak alapján. A testi kényszer (a panaszos karjának megfogása) a panaszos házában kapujánál még jogszerű és arányos volt.

Azt követően, hogy a panaszos az intézkedés megkezdésekor megpróbálta kivonni magát az intézkedés alól, c. r. törzsszázlós járőrvezető magára hagyta tapasztalatlan járőrtársát (visszament a járőrautóhoz az alkoholszondáért).

A rendőri intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáiról szóló 18/2008. ORFK Utasítás 6.3. pontja szerint mindkét járőrnek figyelemmel kellett volna kísérnie az intézkedést, ez azonban – azzal, hogy a c. r. törzssászlós magára hagyta járőrtársát – nem így történt. A panaszost biztonsági alakzatban a járőrautóhoz kellett volna kísérni, majd ott kellett volna végrehajtani az alkoholtesztet.

Kiemelendő továbbá, hogy amikor a járőrvezető felismerte a helyzetet, már a rendőri intézkedés megkezdésekor további rendőri segítséget kellett volna kérnie.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az intézkedő rendőrök szakszerűtlenül jártak el.

Az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdés alapján a rendőr nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés céljával. Ugyanezen § (2) bekezdése pedig rögzíti a szükséges legkisebb mértékű korlátozás követelményét (több lehetséges intézkedés közül azt a rendőri intézkedést, ill. kényszerítő eszközt kell alkalmazni, amely az érintettre a legkisebb korlátozással jár).

A járőrök a panaszossal szemben a legenyhébb kényszerítő eszközt alkalmazták. A testi kényszer tekintetében tehát a járőrök jogszerűen és arányosan jártak el.

Az Rtv. 39. §-ának (1) bekezdés j) pontja alapján – miután a panaszos bejutott otthonába – szükséges volt az intézkedést a panaszos magánlakásában folytatni, ahhoz, hogy az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés c) pontjának megfelelően őt előállítsák.

Arra tekintettel, hogy a rendőri jelentés a – panasszal érintett ügy idején hatályos – polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. §-ának (1) bekezdése alapján közokiratnak minősül, annak tartalmát a vizsgálat lefolytatásakor valóságnak tekintették.

Összességében az intézkedés jogszerű volt és arányos, de a fentieknek megfelelően szakszerűtlen. Fegyelmi eljárás megindítása nem, de a c. r. törzssászlós figyelmeztetése szükséges volt.

5) A r. őrmesternek a Rendőrkapitányság vezetőjének utasítása alapján készült jelentése tartalmilag megegyezik az Állásfoglalás II. rész 2) pontjában ismertetett az elfogás végrehajtásáról, valamint kényszerintézkedés alkalmazásáról szóló jelentésben foglaltakkal.

6) A r. törzssászlós és r. őrmester jelentése a panaszossal szembeni vérminta-vételről az Állásfoglalás II. rész 1)-5) pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi többletinformációkat tartalmazza:

A panaszos úgy nyilatkozott, hogy a rendőri intézkedés megkezdése után 10 dl sört fogyasztott. Ezt megelőző italfogyasztásról nem nyilatkozott.

A panaszostól két alkalommal vettek vérmintát: 11 óra 45 perckor és 12 óra 15 perckor.

Az orvos megállapította, hogy a panaszos enyhén ittas.

7) A fenti napon készült feljegyzés az Állásfoglalás II. rész 1)-6) pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi többletinformációkat tartalmazza:

A panaszos telefonon elmondta, hogy őt „szétütötték a rendőrök”, emiatt pedig „a legmagasabb fórumokig el fog menni és be fogja panaszolni a rendőröket”.

8) A vérvételi jegyzőkönyvek az Állásfoglalás II. rész 1)-7) pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi többletinformációkat tartalmazzák:

A panaszossal szemben alkoholszondát alkalmaztak, amely elszíneződött.

A lehelet alkoholszaga jól érezhető.

A panaszos magatartása ingerlékeny.

A panaszoson sérülések nem láthatóak.

A klinikai tünetek alapján a panaszos enyhén ittas.

9) Az igazságügyi vegyészszakértői vélemény az Állásfoglalás II. rész 1)-8) pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi többletinformációkat tartalmazza:

A két vérminta etilalkohol-koncentrációja: 1,37 g/l és 1,24 g/l.

10) Az igazságügyi orvosszakértői lelet és vélemény az Állásfoglalás II. rész 1)-9) pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi többletinformációkat tartalmazza:

A panaszos véralkoholszintje – figyelembe véve az alkohol lebomlási folyamatát – 1,51 ezrelék lehetett a fenti napon 10 óra 50 perckor.

A panaszos alkoholfogyasztásra vonatkozó vallomása nincs összhangban a laboratóriumi eredményekkel: ha valóban csak annyit és akkor fogyasztott volna, ahogy állította, teljesen más eredményekkel zárult volna a vizsgálat. Összességében elmondható, hogy a panaszosnak sem az előzetes, sem az utólagos italfogyasztására vonatkozó vallomása nem támasztható alá a kimutatott véralkoholszintekkel.

11) A panaszossal szemben intézkedő rendőrök tanúkenti kihallgatásáról szóló jegyzőkönyvek az Állásfoglalás II. rész 1)-10) pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi többletinformációkat tartalmazzák:

A panaszossal szemben a járőrök 10 óra 50 perckor köszönés és az intézkedés céljának közlése mellett intézkedést kezdeményeztek. A panaszos ideges volt, először nem tanúsított agresszív viselkedést, de kötözködő volt, alapvetően nem működött együtt. A kommunikáció során egyértelműen érezhető volt az alkoholszag.

Amikor a panaszos a háza felé menekült, az egyik járőr megpróbálta őt visszatartani a karjánál fogva, miközben felszólította a panaszost az együttműködési kötelezettségére.

A panaszos a házban széket fordított ki és asztalt lökött arrébb, miközben ordítva követelte, hogy hagyják békén. Bilincset azért sem alkalmaztak, mert képtelenek voltak a panaszost a bilincseléshez szükséges mértékig stabilan lefogni. A járőrök egyöntetűen és határozottan állítják, hogy a panaszos az intézkedés közben nem fogyasztott alkoholt, csupán kétszer csapvizet.

12) A panaszos gyanúsítottkénti kihallgatásáról szóló jegyzőkönyv az Állásfoglalás II. rész 1)-11) pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi többletinformációkat tartalmazza:

Amikor a panaszos kiszállt a gépjárművéből, két járőr is kiszállt a mögötte leparkolt rendőrautóból. A járőrök felszólították a panaszost, hogy álljon meg, ő azonban megijedt és a háza felé sietett, ahol – elmondása szerint – megivott kb. másfél dl. „Portorikói” rumot. Ezt megelőzően kb. éjjel 2-ig fogyasztott alkoholt, amikor is 5-6 üveg sört fogyasztott.

A panaszos nem érzékelte a fénykürtöt, a rendőrautó akkor állt meg mögötte, amikor ő is megállt.

A panaszos megijedt, nem tudta, hogy mi történik. A panaszos először a később segítségül érkező további rendőrök magatartását érezte korrektnek.

A panaszos – saját állítása szerint – nem állt ellen az intézkedésnek.

A panaszos elmondása szerint azért ijedt meg az intézkedő rendőröktől, mert „fehéköpeny szindrómája” van.

13) A panaszos Rendőrkapitányságon tett panasz-visszavonó nyilatkozata alapján a panaszos elismerte, hogy a járőrök jogszerűen intézkedtek vele szemben, továbbá elismerte, hogy egész éjjel sok alkoholt fogyasztott, és bár úgy érezte, hogy a panasszal érintett időpontban már nem volt ittas, elismeri az enyhe ittasság tényét és bánja a történeteket.

14) A Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott egyéb dokumentumok (A Rendőrkapitányság vezetőjének büntetőeljárásban tett elfogultsági kifogása; Feljegyzés nyomozás elrendeléséről; Magánindítvány-nyilatkozat; Facebook-bejegyzésekről készült másolat; A panaszos pszichikai állapotáról készült jelentés; A Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály rendőreinek 2017. október 31-ei intézkedésről szóló jelentése; Költségjegyzék összesített táblázat; Az Országos Orvosi Ügyelet által kiállított számla, Vizsgálat megrendelő lap; A vérminta-vételhez kapcsolódó teljesítésigazolás; A vérminta-vételhez kapcsolódó díjjegyzék; A kirendelt szakértő díjának megállapításáról szóló határozat; Értesítés jogerőre emelkedésről; A panaszos gyanúsítottra vonatkozó szakértői vizsgálatokhoz kapcsolódó díjjegyzék; A kirendelt szakértő díjának megállapításáról szóló határozat; Értesítés jogerőre emelkedésről, A kirendelt segédszemélyzet díjának megállapításáról szóló határozat; Értesítés jogerőre emelkedésről; Feljegyzés nyomozás elrendeléséről; A nyomozás határidejének meghosszabbításáról szóló előterjesztés; A nyomozás határidejének meghosszabbításáról szóló határozat; Alá nem írt nyilatkozat a jogorvoslati jogokról, a panasztételi lehetőségekről szóló tájékoztatásról, az élelmezési igényről, valamint az orvosi ellátás szükségességéről; Alá nem írt igazolás a rendőrségi előállítás időtartamáról; Az intézkedő rendőrök által készített feljegyzés; Az ambuláns lap; A szakértő kirendeléséről szóló határozat; A Nemzeti Szakértői és Kutató Központ szakvélemény kísérő levele; A szakértő kirendeléséről szóló határozat; A Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Alosztályának tájékoztató levele a nyomozás elrendeléséről; A vezetői engedély visszavonásáról szóló határozat; A panaszos vezetői engedélyéhez kapcsolódó lekérdezési adatok; A Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Alosztályának tájékoztató levele a panaszossal szembeni eljárásról; Az esetleges kamerafelvételekről való adatgyűjtésről szóló jelentés; Feljegyzés sikertelen adatgyűjtésről; A Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Alosztályának megkeresése rendőri intézkedés hanganyagának beszerzésére; A Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Alosztályának értesítő levele katona előjárójának; 6 db Idézés tanú részére; A panaszos feleségének tanúkénti kihallgatásáról szóló jegyzőkönyve; A panaszos szembesítésre történő idézésre vonatkozó sikertelen telefonhívásról szóló feljegyzés; 2 db Idézés gyanúsított részére; Sikertelen idézésről szóló feljegyzés; A Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Alosztályának katona előjárójának értesítő levele; Sikertelen idézésről szóló feljegyzés; A

bűnügyi nyilvántartási adatlapja; A panaszos telefonos idézéséről szóló feljegyzés; A Járási Ügyészség gyanúsítás elleni panaszt elutasító határozata; Értesítés nyomozás befejezéséről; Ingyenesen kiadott iratmásolatok jegyzéke;) további a jelen panaszügy elbírálása szempontjából releváns információt nem tartalmaznak, így azok ismertetésétől a Testület eltekint.

III.

A panaszos sérelmezte a rendőri intézkedés tényét, a fellépés módját (vele szemben megfelelő felszólítás, tájékoztatás nélkül, erőszakosan, testi kényszer alkalmazásával léptek föl), valamint azt, hogy vele szemben a magánlakásában intézkedtek.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, IV. cikke szerinti személyes szabadsághoz, XX. cikke szerint testi egészséghez, VI. cikke szerinti magánlakás- és családi élet sérthetlenségéhez, és XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület első körben vizsgálta a rendőrök intézkedési kötelezettségét:

A panaszos beadványa szerint őt nem vonták közúti ellenőrzés alá, kint az utcán nem szólították fel, hogy álljon meg, szó nélkül rohantak utána. Ezzel szemben a Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint a panaszossal szemben már a házának kapujában megkezdték az intézkedést: a panaszossal közölték az intézkedés célját, igazoltatták, majd – mivel a panaszost korábban ittas vezetésért már korábban felelősségre vonták és a helyszínen alkoholszagot éreztek – felszólították, hogy fújja meg az alkohol-szondát.

Az Alaptörvény Az Állam fejezetének 46. cikkének (1) bekezdése alapján a rendőrség alapvető feladata a bűncselekmények megakadályozása, felderítése, a közbiztonság, a közrend és az államhatár rendjének védelme.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdésének 1. és 4. pontjában foglaltaknak megfelelően a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, a bűncselekményből származó vagyont visszaszerzését, valamint közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton

kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

Az intézkedési kötelezettség alapjául szolgáló körülmény értékeléséhez a Testület álláspontja szerint további jogszabályi rendelkezések hívhatóak föl:

A Btk. 236. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy aki ittas állapotban [...] közúton, illetve közforgalom előtt el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet vezet, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a bűnügyi hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szándékos bűncselekmény elkövetésén való tetterésre hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

Tekintettel arra, hogy a panaszos ismert volt a Rendőrkapitányság számára, mivel korábban már felelősségre vonták ittas vezetés miatt, őt és gépjárművét a c. r. törzsőrmester felismerte, amikor egy benzinkút előtt haladtak el, így kellő információ állt a járőrök rendelkezésére legalább az igazoltatáshoz szükséges gyanú felmerüléséhez, amely már intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

A Testület megítélése szerint a fentiek alapján az intézkedő járőröknek az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése alapján intézkedési kötelezettsége keletkezett, így jogszerűen kezdték meg a panaszossal szembeni rendőri intézkedést, így e tekintetben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület vizsgálta a közlekedésrendészeti ellenőrzés és annak körében történt igazoltatás jogalapját:

A Testület rendelkezésére álló információk alapján miután a járőrök megállapították, hogy intézkedési kötelezettségük van, követték a panaszos gépjárművét, majd megkülönböztető jelzés, illetve fénykürt alkalmazásával jelezték intézkedési szándékukat, megálltak a panaszos autója mögött, majd közlekedésrendészeti ellenőrzés keretében igazoltatták őt. ...

Az Rtv. 44. §-ának (1) bekezdés c) pontja szerint a rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételeivel vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdésének a) pontja alapján a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy

más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Tekintettel arra, hogy az Állásfoglalás III. rész 1) pontjában foglaltaknak megfelelően a járőröknek intézkedési kötelezettségük keletkezett, a fenti rendelkezéseknek megfelelően szükséges volt közlekedésrendészeti ellenőrzés keretében igazoltatni, így e tekintetben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való, valamint személyes adatok védelméhez való joga.

3) A panaszos sérelmezte, hogy vele szemben felszólítás és szó nélkül kezdték meg az intézkedést:

A panaszos azon sérelmét, amely szerint a járőrök vele szemben az intézkedést mindenféle felszólítás nélkül kezdték meg, „szó nélkül rohantak” utána, a Testület úgy értékelte, hogy a járőrök nem a jogszabályban lefektetett módon kezdték meg a panaszossal szembeni intézkedést.

A Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumokból kiderül [itt külön kiemelő az Állásfoglalás II. rész 12) pontja alatt ismertetett a panaszos, mint gyanúsított kihallgatásáról szóló jegyzőkönyv], hogy a panaszos már a háza kapuja előtt hallotta, hogy őt a járőrök felszólítják, hogy álljon meg. E tekintetben tehát ellentmondás van a panaszosi beadvány és a panaszos büntetőeljárás során tett vallomása között. A Testület a panaszos büntetőeljárásban tett vallomásában foglaltakat fogadta el valóságnak.

A panaszos – a Rendőrkapitányság által a testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint – ingerlékeny és kötözködő volt az igazoltatás során, majd amikor a c. r. törzsőrmester visszament az alkoholszondáért a járőrautóhoz, beszaladt a házába.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése alapján a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről. Ugyanezen § (3) bekezdés szerint a rendőr köteles – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni.

A Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdésének megfelelően az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg, ugyanakkor a rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel az intézkedés megkezdését megelőző közlés mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

Az igazoltatás során – mind a panaszosi beadvány, mind a Rendőrkapitányság álláspontja szerint – a panaszos nem volt együttműködő, ideges, dühös és kötözködő volt, azonnal megpróbálta magát kivonni a rendőri intézkedés alól, amint lehetősége adódott rá.

A Testület rendelkezésére álló információk alapján elmondható, hogy a járőrök az intézkedés megkezdésekor fénykürt segítségével és szóban is jelezték a panaszos számára, hogy vele szemben intézkedni kívánnak, közölték a panaszossal a rendőri intézkedés tényét és célját, valamint – tekintettel a panaszos ellenállást tanúsító magatartására – az intézkedés végén azonosították is magukat, ennek megfelelően e tekintetben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

4) A Testület vizsgálta a panaszos előállításának jogalapját:

A panaszos sérelmezte, hogy őt előállították az Orvosi Ügyeletre. A panaszos a vele szemben fellépő járőrökkel a rendőri erősítés megérkezéséig egyáltalán nem működött együtt, majd miután az alkohol szonda 0,75 mg/l értéket jelzett, közölte, hogy ő miután beszaladt a házba megivott másfél dl. „Portorikói” rumot. Ugyan az intézkedő rendőrök – saját elmondásuk szerint – végig figyelemmel kísérték a panaszost, és elmondásuk szerint ő az intézkedés során nem ihatott alkoholt (ezt később az orvosszakértői vélemény is megerősítette), szükségessé vált a helyzet tisztázása érdekében a panaszos vérminta-vétele.

Az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés c) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges.

A Testület e körben visszautal az Állásfoglalás III. rész 1) pont a) alpont alatt ismertetett Btk. 236. §-ának (1) bekezdésére. A panaszos cselekményének tényállásszerűségének vizsgálata – az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok tiszteletben tartása mellett – szükséges az előállítás jogalapjának értékelése érdekében. A panaszos igazoltatása során kiderült, hogy a panaszosnak alkohol szaga van, továbbá a helyszínen tett bevallása alapján is legalább egy sört elfogyasztott az intézkedést megelőzően. Ez a tény, valamint a panaszos viselkedése (a menekülés és ellenállás), továbbá az a körülmény, hogy a panaszos állítólag elfogyasztott másfél dl. rumot a házába való bemenekülést követően, egyértelműen szükségessé tette a panaszos további véralkohol vizsgálatát.

A Testület megítélése szerint összességében elmondható, hogy fennálltak az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés c) pontja szerinti előállításához szükséges feltételek, így az előállítás kapcsán jogszerűen korlátozták a panaszos személyes szabadságához való jogát.

5) A panaszos sérelmezte, hogy a vele szemben fellépő járőrök behatoltak a magánlakásába:

Amikor a panaszost igazoltató c. r. törzszászlós visszament a szolgálati járművéhez az alkohol szondáért, a panaszos kihasználta, hogy pusztán egy járőr tartja őt figyelemmel és beszaladt a házába, abból a célból, hogy kivonja magát a rendőri intézkedés alól. A járőröknek ezt nem sikerült megakadályozni, így végül bementek a panaszos házába, hogy folytassák a panaszossal szembeni intézkedést.

Az Rtv. 39. §-ának (1) bekezdés j) pontja úgy rendelkezik, hogy a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve ha ez előállítás a törvényben meghatározott egyéb okból szükséges.

A magánlakásba való behatoláskor a panaszos még nem fújta meg a szondát, valamint nem közölte a rendőrökkel, hogy a házába való beérkezéskor alkoholt fogyasztott, ugyanakkor

előzetesen már elismerte, hogy az intézkedést megelőzően fogyasztott alkoholt, a járőrök alkohol szagot is éreztek az igazoltatás során, továbbá a járőrök mellett értékelendő körülmény, hogy a panaszos ellenállt és megpróbálta magát kivonni a rendőri intézkedés alól.

A Testület megítélése szerint a panaszos viselkedése elegendő alapot biztosított ahhoz, hogy az intézkedő járőrök azt feltételezzék, hogy a panaszos azért próbálja kivonni magát az intézkedés alól, mert elkövette a hivatkozott Btk. 236. §-ának (1) bekezdése szerint minősülő cselekményt, így már ekkor alappal értékelhették úgy, hogy szükséges a panaszos Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés c) pontja szerinti előállítás, így e tekintetben nem sérült a panaszos magánlakás- és családi élet sérthetetlenségéhez fűződő joga.

6) A panaszos elmondása szerint a vérminta-vétel során nem vették figyelembe vérzékenységet.

Az Rtv. 2. §-a alapján a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A Szolgálati Szabályzat 29. §-ának (1) bekezdése szerint a vizsgálat céljából előállított személytől a mintavétel szükség esetén – az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott esetekben – kikényszeríthető. Ilyenkor a mintavételre rendőrorvost, ahol ez nem lehetséges, vagy késedelmet okoz, ott az állami egészségügyi szolgálat orvosát kell igénybe venni.

A Testület rendelkezésére álló dokumentumok tanúsága szerint a panaszost kifejezetten Orvosi Ügyeletre állították elő, ahol a panaszos vérzékenységgel kapcsolatos állítását orvos megvizsgálta, ez ügyben másik orvossal konzultált és úgy állapította meg, hogy nincs akadálya a vérvételnek.

A Testület megítélése szerint a fentiek alapján az intézkedő járőrök a kötelezettségükből fakadó szükséges mértékben intézkedtek a panaszos orvosi kivizsgálásáról, így az intézkedő rendőrök eljárása e tekintetben nem sértette a panaszos testi egészséghez való jogát.

A Testület e körben megjegyzi, hogy az orvosi tevékenység jogszerűsége és szakszerűsége tekintetében semmiféle hatáskörrel nem rendelkezik, így nem foglalhat állást az orvos jelen ügyben hozott döntése, lefolytatott vizsgálata, vérminta-vétele tekintetében.

7) A Testület vizsgálta a panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszközök jogszerűségét.

A panaszos beadványa szerint a vele szemben intézkedő rendőrök erőszakosan léptek föl, őt letéperték, megcsavarták a karját. A Rendőrkapitányság által a testület rendelkezésére bocsájtott, az előállítás végrehajtásáról, valamint kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás alapján a parancsnok a testi kényszer alkalmazását jogszerűnek, de szakszerűtlennek és aránytalannak értékelte. Az ezt követően készült – az Állásfoglalás II. rész 4) pont alatt ismertetett jelentés fenntartotta, hogy a járőrök fellépése szakszerűtlen volt, de tagadta, hogy aránytalan lett volna.

Az Rtv. 15. §-a alapján a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával, valamint több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az

eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár (szükséges legkisebb mértékű korlátozás elve).

Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak, továbbá nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége e nélkül is biztosítható. Ugyanezen § (4) bekezdésének első monda úgy rendelkezik, hogy a rendőr nem alkalmazhat kínzást, kényszervallatást, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot, az erre vonatkozó utasítást köteles megtagadni.

Az Rtv. 17. §-ának (2) bekezdése alapján a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását, valamint az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.

A Szolgálati Szabályzat 39. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan (fokozatosság elve). Ugyanezen § szakasz (2) bekezdése határozza meg, hogy milyen szempontok szerint szükséges értékelni a panaszos magatartását kényszerítő eszköz alkalmazását megelőzően:

- passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,
- aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erőkifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,
- támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrre, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.

A Szolgálati Szabályzat 39. §-ának (3) bekezdése pedig rögzíti, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazását megelőzően az érintett „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával figyelmeztetni kell, hogy jogellenes magatartása miatt kényszerítő eszköz alkalmazására fog sor kerülni.

A Szolgálati Szabályzat 40. §-ának (1) bekezdése alapján a testi kényszer a megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőkifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés, amely abban az esetben alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.

A Testület rendelkezésére álló dokumentumok tanúsága szerint az intézkedő járőrök a panaszossal szemben kizárólag testi kényszer alkalmaztak, amely során megpróbálták őt karjánál fogva megállítani, majd a házában az intézkedés eredményessége céljából lefogni és együttműködésre készíteni. A Testület rendelkezésére álló információk szerint a járőrök legkorábban a panaszos házába történő menekülése alkalmával „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával figyelmeztették, hogy vele szemben kényszerítő eszközt fognak alkalmazni. Ugyan felmerült a bilincs alkalmazásának lehetősége, amikor a házban dulakodás alakult ki a panaszos és a járőrök között, de ez végül elmaradt, és egészen az erősítés megérkezéséig pusztán testi kényszer alkalmaztak a panaszossal szemben.

A kényszerítő eszköz alkalmazásának parancsnoki kivizsgálás során megállapították, hogy az intézkedő rendőrök szakszerűtlenül jártak el, mert nem a rendőri intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáiról szóló 18/2008. ORFK Utasítás 6.3. pontja szerint jártak el, nem kísérték megfelelő alakzatban a panaszost a járőrautóhoz intézkedésük során, továbbá nem hívtak időben erősítést.

Mind a panaszos elmondása, mind a Rendőrkapitányság álláspontja szerint a panaszos nem működött együtt, és még a testi kényszer alkalmazása során sem hagyott fel az ellenállással (aktív ellenállást tanúsított), egészen a rendőri erősítés megérkezéséig. Figyelembe véve, hogy – bár a járőrök szakszerűtlenül jártak el – a panaszos magatartása következtében eredménytelen lett volna a rendőri intézkedés, ha a panaszossal szemben nem alkalmaznak testi kényszer (aminek alkalmazására a panaszost előzetesen figyelmeztették), annak alkalmazása jogszerű volt.

A panaszossal szemben kényszerítő eszközt a testi kényszeren túl (amely a legenyhébb alkalmazható kényszerítő eszköz), valamint az ellenszegülés megtörését követően nem alkalmaztak, továbbá az előállítás során az orvosi vizsgálat sem állapította meg a panaszoson kényszerítő eszköz alkalmazásából fakadó sérülést. A Testület álláspontja szerint megállapítható, hogy az intézkedő járőrök az arányosság követelményének megfelelően alkalmaztak kényszerítő eszközt a panaszossal szemben.

A Testület megítélése szerint a panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer és annak módja jogszerű volt és arányos, így e tekintetben nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga.

8) A Testület vizsgálta a panaszos azon állítását, hogy az „egyik járőr még azt is mondta, hogy ha nem megyek önként, megbilincselnek és lefűjnek”:

A Szolgálati Szabályzat már hivatkozott 39. §-ának (3) bekezdésében foglaltak szerint kényszerítő eszköz alkalmazását megelőzően az érintett „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával figyelmeztetni kell, hogy jogellenes magatartása miatt kényszerítő eszköz alkalmazására fog sor kerülni.

Az Rtv. már hivatkozott 15. §-ában foglalt szükséges legkisebb mértékű korlátozás elve, valamint a Szolgálati Szabályzat már hivatkozott 39. §-ának (1) bekezdése szerinti fokozatosság elve alapján az intézkedő rendőr csak abban az esetben alkalmazhat magasabb mértékű korlátozást eredményező kényszerítő eszközt, ha az alacsonyabb mértékű korlátozás alkalmazása nem vezet eredményre.

A kényszerítő eszközök fajtáit a Szolgálati Szabályzat III. Fejezete tartalmazza, ahol a legenyhébb kényszerítő eszköz a testi kényszer (40. §), ezt követi a bilincs alkalmazása (41.

§), majd következik a vegyi eszköz, elektromos sokkoló, rendőrbot, kardlap, valamint más eszköz alkalmazása (42. §).

A fenti szabályok értelmezése alapján elmondható, hogy az intézkedő rendőrnek – amennyiben az alkalmazott legkisebb mértékű kényszerítő eszköz alkalmazásának eredményessége kétséges – minden esetben figyelmeztetnie kell az érintettet a súlyosabb mértékű korlátozást eredményező kényszerítő eszköz alkalmazására.

A Testület rendelkezésére álló információk alapján miután a panaszos felhagyott az ellenállással, a rendőrök a továbbiakban már nem alkalmaztak kényszerítő eszközt.

A Testület megítélése szerint az a tény, hogy az intézkedő rendőrök előzetesen figyelmeztették a panaszost, hogy amennyiben továbbra sem hagy fel az ellenállással, bilincset, vagy akár vegyi eszközt fognak alkalmazni, nem jelent mást, minthogy a járőrök eleget tettek a hivatkozott jogszabályi kötelezettségüknek, így e tekintetben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a rendőrkapitányság rendőreinek intézkedési kötelezettsége keletkezett, amelynek keretében a panaszossal szemben jogszerű módon léptek föl, őt megfelelő jogalap alapján igazoltatták, állították elő az Orvosi Ügyeletre (ahol gondoskodtak az orvosi kivizsgálásáról), és bár a szakszerűség tekintetében hibáztak, összességében jogszerűen folytatták az intézkedést a panaszos magánlakásában, alkalmazták a vele szemben kényszerítő eszközt, ennek megfelelően tehát nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz, személyes adatok védelméhez, magánlakás- és családi élet sérthetlenségéhez, testi egészséghez, valamint emberi méltósághoz való alapvető joga, személyes szabadságát pedig jogszerűen korlátozták.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2018. július 12.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET